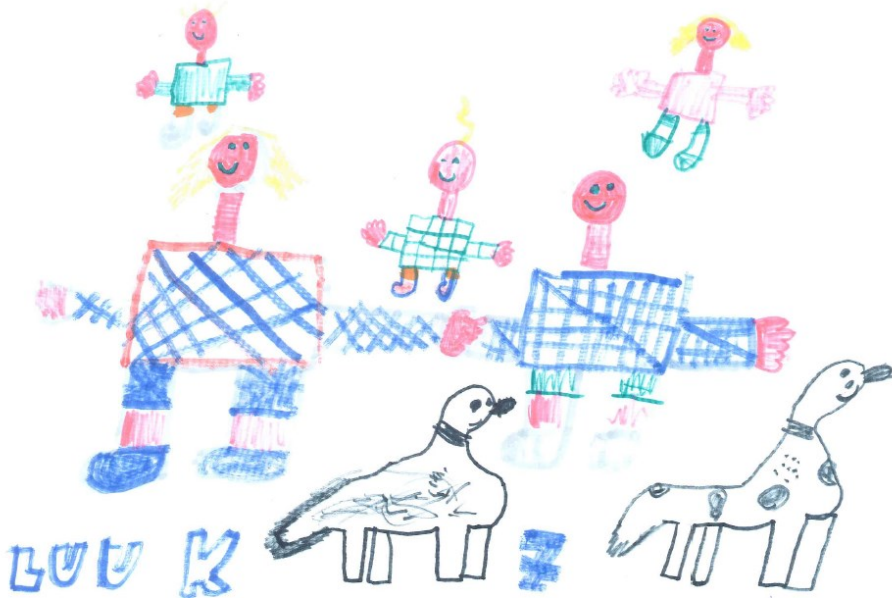

2015-2016

Anders willen, anders doen

Nota Jeugdhulp

Gemeente

Rozendaal

2015-2016

Anders willen, anders doen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Samenvatting	3
1. Inleiding	4
2. De Jeugdnota	6
2.1. Plaats van de Jeugdnota	6
2.2 Doel van de Jeugdnota	6
2.3 Verbindingen jeugdhulp binnen het jeugdveld en met andere beleidsterreinen binnen het sociale domein	7
2.4 Stappen tot nu toe	7
3. Wat willen wij bereiken?	8
3.1 Inleiding	8
3.2 Lokale koers	9
3.3 Het toetsingskader: visie en uitgangspunten	9
4. Hoe gaan we het doen?	13
4.1 Kind en gezin centraal	13
4.2 Uitvoeringsstructuur en instrumenten	14
4.3 Afspraken	14
5. Hoe gaan we sturen?	19
5.1 Streefwaarden	19
5.2 Beleids- en procesinformatie	19
5.3 Toezicht	19
5.4 Kwaliteit	20
5.5 Monitoren	20
6. Randvoorwaarden	21
6.1 Financiën	21
6.2 Zorg: in natura of via een pgb	21
6.3 Privacy	21
6.4 Participatie	22
6.5 Vertrouwenspersoon	22
6.6 Juridische aspecten	22
6.7 Communicatie	22
6.8 Risico's	22

Bijlagen

Bijlage 1: Lijst met afkortingen

Bijlage 2: Verbindingen Jeugdhulp binnen het Jeugdveld en met andere beleidsterreinen binnen het Sociale domein

Bijlage 3: Jeugd in Rozendaal

Samenvatting

Het Beleidskader jeugdhulp is de uitwerking van onze verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de Jeugdwet en geldt voor de periode 2015 en 2016.

Na twee jaar wordt gekeken of wij een integraal beleidsplan voor het gehele sociale domein kunnen vaststellen, dus inclusief de Wmo2015 en de Participatiewet.

Het beleidskader is gebaseerd op landelijk, regionaal en lokaal gedeelde visies op de overdracht van de jeugdhulp (transitie) en de noodzakelijke verandering (transformatie). Visies die wij van harte ondersteunen: wij willen het anders doen.

Voor 2015 ligt de focus op het tot stand brengen van een goede transitie. Van belang is dat de overdracht van zorg voor bestaande cliënten zo geruisloos mogelijk verloopt.

Veel taken en bekostigingseenheden blijven bestaan en indicaties die doorlopen in 2015 blijven van kracht. Nieuw zijn de intensivering van de inzet van vindplaatsen, en de gebiedsteams. Zij signaleren problemen, bieden (lichte) ondersteuning en vormen de toegang tot individuele hulp. Samen met zorgaanbieders maken deze gebiedsteams een start met de transformatie.

Deze transitie en transformatie leggen wij langs een "lokale meetlat" die wij hebben opgenomen in hoofdstuk 3, waarin wij als één geheel onze visie, uitgangspunten, doelstellingen en streefwaarden hebben bepaald. Deze vormen voor ons het toetsingskader dat wij koppelen aan het monitoren van het gehele sociale domein.

In de Keuzenota Decentralisaties sociaal domein, vastgesteld in de raadsvergadering van 9 september jl., is in grote lijnen vastgelegd hoe de uitvoering van alle ondersteuningsprocessen ook voor Rozendaalse zorgvragers geregeld is. In hoofdstuk 4 van voorliggend beleidskader geven wij aan welke manier het onderdeel jeugd binnen het klantproces sociaal domein, het "Klantproces Rheden Sociaal", geborgd is. Uitgangspunt bij dit klantproces is een integrale koers, waarbij het door jeugd en ouders ingevulde gezinsplan leidend is. De resultaten moeten immers bij hen gerealiseerd worden. Een belangrijke uitzondering op deze "regel" ontstaat wanneer er sprake is van een veiligheidsrisico voor het kind. Dan wordt doorgepaktd en ingegrepen met alle mogelijkheden en onder alle voorwaarden die de Jeugdwet ons stelt.

Wij vinden het belangrijk om een aantal sterke verbindingen aan te gaan die ons helpen om een integrale aanpak van de jeugdhulp te realiseren. De jeugdhulp is onderdeel van het brede jeugdbeleid: van kinderopvang tot jeugdgezondheidszorg en onderwijs. Daarnaast is er in de uitvoering sprake van een sterke verbondenheid met het hele sociale domein en met de andere decentralisaties. En bij meervoudige problematiek in gezinnen is een gezamenlijke aanpak op alle aspecten belangrijk om echte oplossingen te creëren.

Wij realiseren ons dat de opgave nieuw, omvangrijk en complex is en risico's met zich meebrengt. Maar door onze ervaringen met de preventieve jeugdhulp onderschrijven wij tegelijkertijd de noodzakelijke verbetering in de ondersteuning van jeugd en ouders. De komende jaren zien wij als een overgangssituatie waarin wij ervaring op doen voor een fundamentele vernieuwing zonder een goede inregeling van de noodzakelijke jeugdhulp uit het oog te verliezen.

Wij zetten tenslotte in op een transformatie waarbij een meer efficiënte en effectieve aanpak resulteert in een herallocatie van middelen richting lokale oplossingen.

1 Inleiding

Het merendeel van de jeugd in Nederland groeit voorspoedig en gelukkig op tot zelfstandige volwassenen. Wij hebben geen reden om aan te nemen dat dit in onze gemeente anders is. Opgroeien en opvoeden gaat gepaard met ups en downs die horen bij het proces van groei naar zelfstandigheid. Soms lukt dat ouders even niet door wat voor oorzaak dan ook en hebben zij en hun kinderen voor kortere of langere tijd steun nodig van hun directe omgeving, familie, de school, de huisarts, maar soms ook van uitgebreidere en specialistische hulp. En in een enkel geval lukt het de ouders ook zelf niet de regie te houden in de opvoeding en wordt vanwege de veiligheid van het kind besloten anderen daarmee te belasten.

Vanaf 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor alle jeugdhulp: van algemene, preventieve, voorzieningen tot de zwaarste specialistische hulp incl. de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Wij bereiden ons voor op het overnemen van deze jeugdhulptaken van het rijk, de provincie en een deel van de taken van de zorgverzekeraars. Het gaat daarbij om twee processen die nauw met elkaar samenhangen: een verandering in de structurering van de jeugdhulp (de transitie) en een inhoudelijke zorgvernieuwing (de transformatie).

Wij gaan deze uitdaging van harte aan omdat wij ervan overtuigd zijn dat deze koers een vooruitgang betekent voor jeugd en ouders. Wij willen die verantwoordelijkheid nemen vanuit het perspectief van "ruimte bieden voor ontwikkeling" en de nadruk op preventie. De eigen verantwoordelijkheid en kracht zijn maatgevend voor de inzet van de ondersteuning en hulp. Veel gaat goed, maar soms is meer informatie en kennis, een steuntje in de rug of een gerichte ondersteuning en hulp noodzakelijk. Maar altijd in het belang van de veiligheid van het kind en zo lang als mogelijk vanuit de regie van de jeugd en ouders¹ zelf.

Om per 2015 een lokale aanpak van alle jeugdhulp te kunnen realiseren, is al in 2012 een intensief traject gestart. De inzet van het concept "Centrum voor Jeugd en Gezin" (CJG) bleek onvoldoende om een echte verbetering tot stand te brengen en sloot niet aan op de versnipperde jeugdzorg. Deze leerzame ervaring was voor ons in 2012 aanleiding in samenwerking met alle lokale en regionale partners tot een bijsturing van het CJG te besluiten. Dit was gekoppeld aan het voornemen van de landelijke herstructurering van de jeugdzorg en de invoering van de Jeugdwet: van loket naar netwerkorganisatie. Er is intensief ingezet op het (ver)binden van alle vindplaatsen, aanbieders en vrijwilligersorganisaties die zich met jeugd en ouders bezig houden. Hierdoor is inmiddels een stevige basis gelegd voor de noodzakelijke transformatie. Het CJG wordt als netwerkorganisatie ingebed in de Rhedense aanpak, mede namens de gemeente Rozendaal, van het lokale zorgstelsel waarvoor in de Keuzenota Decentralisaties sociaal domein de fundamenten zijn gelegd.

Wij benadrukken dat de transformatie gaat over de positie van ouders en jeugd: bij hen moeten de resultaten zichtbaar zijn. Dit betekent dat wij hen gaan betrekken bij de verdere beleidsvorming en maatregelen nemen om hun rol in het hulpverleningsproces vorm te geven.

De transitie en transformatie moeten leiden tot een verbeterde aanpak van jeugdhulp binnen het sociale domein, waarvoor macro ongeveer 10% minder budget beschikbaar wordt gesteld dan voorheen. Dit is een complexe opgave op een voor de gemeenten nieuw terrein. Wij hebben onder grote druk de voorbereidingen op ons genomen waarbij het proces niet altijd gelijkmatig en evenwichtig is verlopen en de werkelijkheid in de praktijk soms al verder was dan de besluitvorming. Wij hebben bij het samenstellen van deze nota de actualiteit van de uitvoering wel zoveel mogelijk betrokken waardoor wij toch een realistisch en up to date beleidskader kunnen presenteren.

¹ In de nota wordt steeds gesproken van `jeugd en ouders` waarbij met ouders ook `opvoeders` worden bedoeld.

In samenwerking met lokale, regionale en landelijke partners en met de gemeenten in de regio Arnhem, in het bijzonder de gemeente Rheden, zorgen wij er in ieder geval voor dat de transitie, per 1 januari 2015 goed geborgd is zodat jeugd en ouders in onze gemeente op onze ondersteuning, zoals afgesproken, kunnen rekenen. De komende jaren zetten wij daarnaast in op een fundamentele vernieuwing waarvoor wij in deze nota de basis leggen. In die zin zien wij de komende jaren als een overgangssituatie en een leermoment.

2 De Jeugdnota

2.1 Plaats van de Jeugdnota

De Jeugdnota is een van de beleidsdocumenten binnen het sociale domein.

In het Meerjarenbeleidsplan Wmo, vastgesteld in de raadsvergadering van 10 september 2013, heeft de gemeente Rozendaal naast ambities met betrekking tot de Wmo, een centrale ambitie voor het sociale domein geformuleerd:

“De centrale ambitie van de gemeente Rozendaal in het sociale domein is ervoor te zorgen dat de binnenste netwerken rondom mensen zo sterk mogelijk zijn. Het beroep dat dan nog op professionele zorg en ondersteuning gedaan moet worden, kan zo kleiner zijn. Dit wordt mogelijk gemaakt doordat de gemeente haar focus op kleinschaligheid houdt en dicht bij haar burgers blijft. Doordat ze de regels en controles afslankt tot het hoogst noodzakelijke. Doordat ze het goede voorbeeld geeft en voortdurend de omstandigheden zodanig weet te beïnvloeden dat het gewenste resultaat wordt bereikt: een krachtige en zelfredzame samenleving.”

Daarna heeft de gemeenteraad op 17 december 2013 de Kadernota “Sociaal domein” vastgesteld. In deze nota heeft de gemeenteraad de volgende vier kaders vastgesteld bij zijn benadering van het sociale domein:

1. een inclusieve samenleving;
2. transitie gaat gepaard met transformatie;
3. dienstverlening regionaal waar dat gewent is, lokaal wat moet;
4. budgettaire neutraliteit.

Deze uitgangspunten vormen, samen met de keuzes uit de Keuzenota “Decentralisaties sociaal domein”, vastgesteld in de raad van 9 september 2014, het fundament voor voorliggende nota. Ook besluiten in de regionale samenwerking, die richting geven aan het proces, zijn in voorliggende nota meegenomen.

De Keuzenota “Decentralisaties” kon nog niet alle keuzen omvatten en gaat uit van toen bekende informatie. Hoewel de Keuzenota in zijn geheel ook van toepassing is op de uitvoering van de Jeugdwet, is er dus nog een aantal zaken waarvoor specifieke beleidskeuzes nodig zijn. Deze zaken zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

De gemeente Rozendaal zal de uitvoering van de cliëntcontacten mandateren aan de gemeente Rheden. Daarom is voorliggende Nota ontleend aan de gelijknamige Nota Jeugdhulp van de gemeente Rheden. De verordening Jeugdhulp zal ten behoeve van een uniforme uitvoering één op één van de gemeente Rheden worden overgenomen.

2.2 Doel van de Jeugdnota

De Jeugdnota heeft als doel de strategische uitgangspunten die zijn vastgesteld voor het sociale domein, waar nodig te vertalen in specifieke beleidskaders en keuzes. Bij het samenstellen van deze nota is alle tot nu toe beschikbare informatie van rijk, provincie en andere partners gebruikt. De beleidsnota geldt voor 2015 en 2016. Hiermee sluit deze nota aan bij de termijnen van het transitiearrangement rondom de Jeugdwet, waarbij in de regio Arnhem een overgangperiode van twee jaar wordt aangehouden. In deze periode zal in de praktijk blijken in hoeverre de gemaakte keuzes de juiste zijn geweest.

2.3 Verbindingen jeugdhulp binnen het jeugdveld en met andere beleidsterreinen binnen het sociale domein

Ondersteuning van jeugd en ouders wordt, om het gewenste resultaat te verkrijgen, zoveel mogelijk gerealiseerd in verbinding met andere aspecten van het sociale domein.

Om de ambitie van de gewenste integrale aanpak (1 gezin 1 plan 1 regisseur) waar te kunnen maken en een daadwerkelijke verbetering van de Jeugdhulp te realiseren, is het nodig sterke verbanden aan te gaan met:

- 1. Jeugdbescherming en jeugdreclassering
- 2. Veiligheid

- 3. Passend onderwijs
- 4. Leerplicht
- 5. Voorschoolse voorzieningen (0-4 jarigen)
- 6. Jeugdgezondheidszorg
- 7. Gezondheidszorg algemeen
- 8. Wmo
- 9. Participatiewet
- 10. Sociaal Domein algemeen

Bijlage 2 bevat onze visie op verdere uitwerking van deze verbindingen voor de jeugdhulp. Deze verbindingen zijn genummerd in een beweging “van binnen naar buiten”.

**De relatie met jeugdbescherming en jeugdreclassering is binnen het bestek van deze nota van bijzonder belang.
De verantwoordelijkheid voor de jeugdbescherming en de jeugdreclassering (het “gedwongen kader”) komt in het kader van de transitie van de Jeugdhulp bij de gemeenten te liggen.**

2.4 Stappen tot nu toe

Om een goede en geleidelijke overgang van de verantwoordelijkheid naar de gemeenten mogelijk te maken en de continuïteit van zorg te garanderen, is op initiatief van de rijksoverheid een aantal maatregelen genomen. Deze geven richting en inhoud aan ons beleidsplan en beogen de continuïteit van de zorg te borgen door middel van het vaststellen van een Regionaal Transitie Arrangement (RTA) en een Transformatieagenda (2015 en 2016).

Op verschillende manieren kan lokaal ervaring worden opgedaan om de noodzakelijke vernieuwing te realiseren. Gedacht kan worden aan ontschotting in de uitvoering, aansluiten van expertise aan de voorkant en het inzetten van een cultuuromslag.

Een goede aansluiting van preventieve jeugdhulp op specialistische en gedwongen jeugdhulp moet zorgen voor die winst. De ervaringen hiermee zijn leerzaam en nuttig voor het nemen van besluiten voor het nieuwe jeugdhulpbeleid.

De gemeente Rozendaal is, hetzij regionaal hetzij via de gemeente Rheden, aangesloten bij de volgende ontwikkelingen:

- Toegang zonder indicatie tot de - huidige - ambulante hulpverlening, met als resultaat snellere inzet in samenhang.
- Er zijn enkele specifieke, regionaal ondersteunde, besluiten genomen betreffende de continuïteit en transformatie van de jeugdzorg.
- Het gebiedsgerichte Jeugdteam. Het Jeugdteam Velp/Rozendaal functioneert vanaf maart 2014, in de vorm van een pilot. Er wordt een relatie gezocht met de Sociale gebiedsteams (de nieuwe naam voor de Sociale Expert Netwerken of SEN’s), met als beoogd resultaat een integrale verbeterde aanpak dichtbij.
- Versterken van vindplaatsen met als beoogd resultaat een effectievere preventieve inzet in een vroeg stadium als antwoord op eerste signalen.
- Inzet van de Sociale vraagbaak vanaf 1 juni 2014, waar ook jeugd en ouders gebruik van kunnen maken. Deze Sociale vraagbaak www.socialevraagbaak.nl fungeert voor de gemeenten Rheden en Rozendaal.
- Inzet van het Sociaal Meldpunt als één van de vindplaatsen c.q. toegangspoorten. De rol van het Sociaal Meldpunt, als opvolger van het Zorgloket, is verder uitgewerkt in de Keuzenota “Decentralisaties Sociaal domein”, vastgesteld in de raad van 9 september 2014.
- Via de regionale organisatie Zorgbelang en het regionaal ondersteunde project “De Brigade” is gesproken met jeugd en ouders over hun ervaringen met de huidige jeugdzorg en hun aanbevelingen voor de jeugdhulp in de toekomst.

Hoofdstuk 3 Wat willen wij bereiken?

3.1 Inleiding

In deze nota gaan wij uit van de volgende visie, binnen de eerder vastgelegde uitgangspunten zoals weergegeven in hoofdstuk 2 paragraaf 1 en de keuzes zoals te vinden in bijlage 1.

Wij gaan uit van de mogelijkheden en kansen van kinderen en jongeren: ruimte voor de jeugd. Wij helpen kinderen en jongeren om hun talenten te ontwikkelen en actief mee te kunnen doen aan de samenleving.

Ouders en sociale omgeving vormen de spil bij het stimuleren en steunen van het ontwikkelingsproces. Vele medeopvoeders dragen hun steentje bij: opgroeien doen jeugdigen op veel plekken zoals thuis, bij familie, vrienden, op school, in de buurt op de sportclub, bij de kinder- of buitenschoolse opvang. Zoals een Afrikaans gezegde luidt: "It takes a village to raise a child". Wij kijken naar wat goed gaat, ook als ouders en jeugd vragen hebben of extra hulp of zorg nodig hebben of als ingrijpen nodig is om het kind te beschermen. Alleen zo kan er een aanpak ontwikkeld worden die effectief en financieel duurzaam is.

Uitgaande van de zelfredzaamheid en eigen kracht van jeugd en ouders, willen wij deze brede opvoedingsomgeving zo stevig mogelijk maken waarbij wij kiezen voor vergaand maatwerk: de juiste hulp, de juiste zwaarte, op tijd, stevig genoeg en doorpakken en ingrijpen waar het moet.

3.1.1 Preventie voorop

De preventieve opvoedondersteuning van jeugdigen en ouders, voorheen ondergebracht in de Wmo, valt vanaf 2015 onder de Jeugdwet. Hiermee wordt beoogd dat de preventieve ondersteuning beter aansluit op de jeugdhulp zelf. Met de wijziging van het jeugdstelsel moet door meer inzet op (goedkopere) preventie het beroep op (dure) vormen van hulp afnemen. Voorkómen is immers beter dan genezen.

In het Regionaal Transitie Arrangement en de Transformatieagenda en in de verwerving van de jeugdhulp (lokaal, regionaal, bovenregionaal en landelijk) wordt versterking van preventie met prioriteit concreet ingevuld.

3.1.2 Naast preventie: Snelle zorg als dat moet

Ook in de toekomst zullen er situaties vóórkomen waarin snel gehandeld moet worden. In de Keuzenota staat hierover: "Het is van belang om situaties waarin dit soort zorg en ondersteuning nodig is, tijdig te herkennen en erkennen, ook al is dit soms moeilijk voor de betrokken inwoner. Waar nodig of verplicht, zullen soms ook keuzes voor de inwoner gemaakt moeten worden."

3.1.3 De jeugd in Rozendaal

In een beleidskader jeugdhulp mogen gegevens over jeugd en jeugdhulp niet ontbreken. Het beeld dat wij nu presenteren is relatief, omdat de gegevens (nog) niet eenduidig beschikbaar zijn. Wij hebben ons noodgedwongen moeten baseren op gegevens uit veel verschillende bronnen van diverse kwaliteit en van relevante meest actuele jaren. In bijlage 3 vindt u de meest actuele gegevens.

3.2 Lokale koers

Bij het uitvoeren van onze wettelijke opdracht staan het realiseren van de resultaten bij jeugd en ouders, die vragen dan wel problemen hebben waar zij op eigen kracht niet uitkomen, centraal. Wij zetten daarvoor een lokale koers in die gebaseerd is op een lokale visie, doelstellingen en resultaten, aansluitend op onze lokale situatie.

Net zoals bij het sociale domein als geheel, verstaan wij, waar het de cliëntcontacten aangaat, onder "lokale koers" een koers samen met de gemeente Rheden.

Op basis van onze lokale koers toetsen wij, in samenspraak met de gemeente Rheden, of wij of het "goed doen" en of wij "het goede doen". Dit gebeurt door middel van diverse monitoringinstrumenten (zie hoofdstuk 5). De komende twee jaar beschouwen wij als

overgangperiode en leermoment, waarin bijstelling van beleid op basis van deze monitoring, indien nodig, vanzelf spreekt.

De uitgangspunten zijn zo gekozen, dat zij aanvullend zijn en geen prioriteitsvolgorde hebben. Dit geldt alleen niet voor uitgangspunt nummer 1, dat te maken heeft met het borgen van de veiligheid van het kind. Wij zijn ons ervan bewust dat het in de praktijk vooral afhangt van de professionele en vrijwillige inzet hoe deze uitgangspunten worden ingevuld en op elkaar worden afgestemd. Ook daarop zullen wij voortdurend toetsen.

3.3 Het toetsingskader: visie en uitgangspunten

De transitie en transformatie leggen wij langs een “lokale meetlat” die wij in deze hebben opgenomen waarin wij als één geheel onze visie, uitgangspunten, doelstellingen en streefwaarden hebben bepaald. Deze vormen voor ons het toetsingskader dat wij koppelen aan het monitoren van het gehele sociale domein.

VISIE

Anders willen, anders doen

- Jeugdigen kunnen kansrijk en veilig opgroeien, hun talenten ontwikkelen en naar vermogen participeren in onze gemeente. Wij gaan primair uit van de eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht van jeugd, ouders en hun netwerken.
- Wij bieden ondersteuning en hulp op maat waar dat mogelijk, gewenst en noodzakelijk is en grijpen in waar dat moet om het kind te beschermen en de veiligheid te borgen.

De gemeente is verantwoordelijk voor alle jeugdhulp.

- Wij kiezen voor lokaal maatwerk en een lokale invulling van informatie en advies, ondersteuning en hulp.
- Wij sluiten aan op de behoeften van jeugd en ouders die de regie hebben. Wij organiseren de hulp rondom het gezin en hun sociale omgeving en werken met hen samen waarbij de ouders primair verantwoordelijk zijn voor opgroeien en opvoeden.
- Samen met de aanbieders van jeugdhulp en andere maatschappelijke partners nemen we de verantwoordelijkheid voor kwaliteit, continuïteit, bereikbaarheid en innovatie van de jeugdhulp.

UITGANGSPUNT 1 De veiligheid van het kind staat voorop

Dit uitgangspunt betekent dat alle betrokkenen bij jeugd de juiste instrumenten hebben om een goede risico inventarisatie en afweging te maken. Professionals moeten beschikken over alle relevante informatie van een gezin. Wij willen samen met aanbieders van jeugdhulp andere hulpaanbieders afspraken maken om informatie met elkaar te delen binnen de wettelijke privacy kaders. Ouders behouden voor zover mogelijk, de verantwoordelijkheid voor de opvoeding en de regie voor het gezinsplan. Alleen als het echt niet kan wordt ingegrepen. Uitgaande van de ‘Rechten van het kind’ waarborgen we altijd de veiligheid van de jeugdige in onze gemeente.

DOELSTELLING 1

Jeugdigen groeien veilig op, ontwikkelen hun talenten en participeren naar vermogen in de samenleving, binnen het eigen gezin en/of het eigen netwerk.

STREEFWAARDE 1

De veiligheid van het kind wordt gemeten aan het begin (Plan) en eind van een hulptraject ². Streefwaarde is dat door de interventie de veiligheid op het gewenste (voor kind of rechter) ambitieniveau is gekomen.

UITGANGSPUNT 2 Preventie eerst

Het centrale uitgangspunt is het inzetten op preventie. Wij gaan ervan uit dat men binnen een huishouden in het algemeen voldoende overzicht en competenties heeft om zelfstandig op basis van beschikbare informatie en advies eigen oplossingen te kiezen en uit te voeren. Oplossingen die bijdragen aan het verder voorkomen van toename van problematiek.

DOELSTELLING 2

- Wij stimuleren en ondersteunen preventieve initiatieven op diverse niveaus van uitvoering.
- Een herkenbaar onderdeel van het gezinsplan dient te zijn, dat is aangegeven in hoeverre er is ingezet op preventie. Het gaat dan zowel om de inzet van jeugd en ouders zelf, als om de inzet van de vrijwillige en professionele jeugdhulp.

STREEFWAARDE 2

- Aantal ondersteunde preventieve initiatieven maakt een substantieel deel uit van het budget.
- In tenminste 80 % van alle gezinsplannen is duidelijk dat preventieve activiteiten en voorzieningen zijn ingezet.

UITGANGSPUNT 3 We zetten op tijd in

Wij sluiten primair aan bij de natuurlijke vindplaatsen waar jeugd en ouders al komen en bekend zijn: vertrouwd en dichtbij. Daar is de grootste kans dat vragen en signalen in een vroegtijdig stadium opgevangen kunnen worden en niet uitgroeien tot grotere problemen die veel energie en geld kosten om beheersbaar te krijgen. Kortom, er wordt door professionals en andere betrokkenen die werken op de vindplaatsen, met jeugd en ouders en met elkaar vooral op een preventieve manier gewerkt .

DOELSTELLING 3

Op de vindplaats wordt het eerste signaal dichtbij en vertrouwd opgevangen en wordt juist preventief gewerkt. De professional heeft voldoende ruimte en mandaat om snel de nodige ondersteuning te kunnen inzetten.

STREEFWAARDE 3

- Het aantal kinderen dat in de eigen omgeving opgroeit, is na 2 jaar (per 01-01-2017) toegenomen. De gemeente Rheden noemt hier een percentage: het aantal kinderen dat in de eigen omgeving opgroeit is met 10% toegenomen. Vanwege de "wet van de kleine getallen" is het voor Rozendaal niet mogelijk een percentage te noemen.
- In de fase "Plan" en na het uitvoeren van het Plan³ vragen we kinderen (of hun vertegenwoordiger) in hoeverre ze (met de geboden ondersteuning of (vrijwillige) hulp) kunnen functioneren in hun eigen leefomgeving. Het streven is om hen weer volledig te laten functioneren. Het meten hiervan doen wij door monitoringsinstrumenten die aansluiten bij de beleving van jeugd en ouders.

² Een beschrijving van dit traject, genaamd "Klantproces Rheden Sociaal" vindt u in hoofdstuk 4 van deze nota; een uitgebreide beschrijving in hoofdstuk 4 van de Keuzenota.

³ Zie voetnoot 2

UITGANGSPUNT 4 De vraag van de jeugd en ouders staat centraal

Jeugd en ouders zijn eigenaar van hun eigen vraag en hebben de regie. Wij gaan er van uit dat jeugd en ouders het beste zelf in staat zijn aan te geven wat er aan de hand is. Het is belangrijk samen met hen kritisch na te gaan wat de echte vraag is ("de vraag achter de vraag"): het resultaat van de ondersteuning moet immers bij hen gerealiseerd worden. Zij moeten uiteindelijk tevreden zijn met de geboden ondersteuning.

DOELSTELLING 4

In de relatie jeugd en ouders en professional is de vraag van ouders en jeugd leidend en is uitgangspunt voor de (uitvoering van) het gezinsplan.

STREEFWAARDE 4

Na afronding van het Plan kunnen alle gezinnen weer volledig functioneren, met andere woorden: op het niveau van vóór de hulpverlening.

UITGANGSPUNT 5 Eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht eerst

Ouders zijn en blijven primair verantwoordelijk voor de opvoeding en voor het ondersteunen en stimuleren van hun kinderen bij het opgroeien. Wij gaan ervan uit dat alle gezinnen beschikken over positieve eigenschappen en een sociaal netwerk, hoe beperkt ook, en veel zelf kunnen regelen. Ouders worden hier ook op aangesproken. Samen met gezin en netwerk wordt gezocht naar wat goed gaat in het gezin en hoe positieve elementen ingezet kunnen worden als praktische oplossingen.

DOELSTELLING 5

Ouders en jeugd hebben de regie, ook wanneer ondersteuning en hulp gewenst zijn. Zij zijn eigenaar van de vraag en het dossier.

STREEFWAARDE 5

In alle gezinsplannen is een herkenbaar onderdeel wat jeugd en ouders zelf bijdragen aan het oplossen van hun eigen vragen en problemen.

UITGANGSPUNT 6 Het vangnet is de uiterste oplossing

Een deel van de jeugd en ouders heeft op één of meerdere terreinen problemen of zorgen. De ouders hebben bijvoorbeeld zodanige problemen dat ze, soms tijdelijk, niet in staat zijn om hun kinderen een veilig en warm thuis te bieden. Of er zijn zorgen vanwege ontwikkelingsproblematiek van een kind in het gezin. Voor deze jeugd en ouders kunnen en moeten wij passende hulp bieden. Regelmatig voor kortere tijd, soms ook langdurig en intensief maar in alle gevallen met de doelstelling dat gezin en kind zichzelf weer kunnen redden.

DOELSTELLING 6

Het gebruik van specialistische jeugdhulp wordt in uiterste gevallen waar nodig tijdig en kwalitatief van een voldoende niveau ingezet. Het onderzoeken en inzetten van maatregelen in het gedwongen kader gebeurt op basis van de inschatting van veiligheidsrisico's.

STREEFWAARDE 6

In 2017 is er, in vergelijking met 2015, sprake van een budgetverschuiving van de jeugdhulp van specialistische jeugdzorg/individuele voorzieningen naar basishulp/algemene voorzieningen.

UITGANGSPUNT 7 Wij gaan voor ontschotten en verbinden

Wij kiezen voor een inzet vanuit het brede jeugdveld en verbindingen met het hele sociale domein, passend onderwijs en gezondheidszorg en veiligheid. Een generalistische aanpak vanuit het principe van "1 gezin, 1 plan, 1 regisseur" is de basis. Alle betrokkenen spreken dezelfde taal en weten elkaar te vinden.

DOELSTELLING 7

Door een gebiedsgerichte aanpak via de gebiedsteams, waar de betrokken disciplines nauw verbonden zijn, kan snel de juiste hulp worden ingezet. De in te zetten hulp is verbonden met ondersteuning uit het gehele sociale domein, in en rondom het gezin.

STREEFWAARDE 7

In het gezinsplan komen alle aspecten van het sociale domein, afgestemd op de vraag van ouders en jeugd, indien nodig aan de orde. Het gezinsplan is leidend.

UITGANGSPUNT 8 Wij kiezen voor innovatie

De omslag naar het aanspreken van de eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid van een gezin vergt een kanteling in de wijze waarop wij tot nu toe opvoed- en opgroei-ondersteuning, hulp aan jeugd en ouders hebben georganiseerd.

DOELSTELLING 8

Wij realiseren slimme verbindingen en creatieve nieuwe oplossingen en vormen van ondersteuning samen met jeugd, ouders en andere betrokkenen.

STREEFWAARDE 8

Een innovatieprogramma realiseren voor de inzet van een regionaal innovatiebudget.

4. Hoe gaan we het doen?

We gaan uit van een integrale benadering van vragen van onze inwoners. We werken vanuit één integraal klantproces dat aansluit op de principes van de Kadernota Sociaal domein, vastgesteld op 18 december 2013, en de Keuzenota Decentralisaties sociaal domein, vastgesteld op 9 september 2014. In de Keuzenota is een aantal leidende keuzes opgenomen voor de uitvoering op het gehele sociale domein die de basis vormen voor de uitvoering van de Jeugdwet (hoofdstuk 4 "Het klantproces").

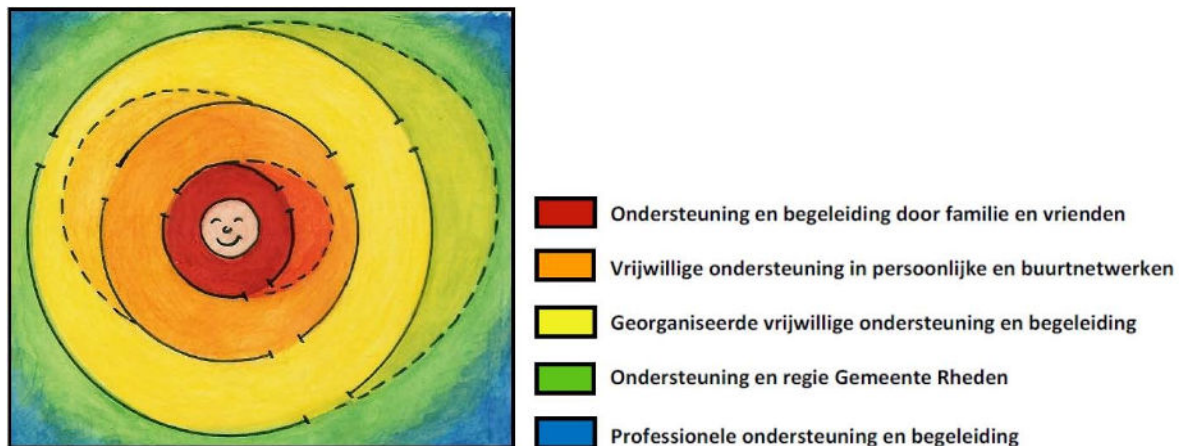
Daarnaast worden voor wat betreft de Jeugdwet, aanvullend de volgende uitgangspunten voor de uitvoering gehanteerd:

- Dat jeugd en ouders en hun omgeving voor een deel specifieke vragen en problemen hebben die bij uitstek betrekking hebben op opgroeien en opvoeden en de veiligheid van het kind.
- Dat wij verantwoordelijk zijn om vanuit onze wettelijke opdracht en visie om die te beantwoorden en te borgen.
- Dat wij een kwalitatieve en effectieve verbindingen aangaan binnen het sociale domein.
- Dat wij een specifieke verbinding aangaan met het domein Veiligheid (zie bijlage 2).
- Dat wij volop inzetten op preventie en daartoe in 2015 initiatieven zullen ontwikkelen en ondersteunen.

4.1 Kind en gezin centraal

Wij zien "jeugdhulp", zoals die is gedefinieerd in de Jeugdwet, in een breed beleidskader en leggen daarvoor belangrijke verbindingen aan. Zonder dat kan geen integrale aanpak worden gerealiseerd via een gezinsplan. Uitgangspunt is het kind en/of het gezin.

Figuur 1: Het "Rhedens model" toegespitst op kind en gezin

Toelichting

- Binnenste cirkel (ROOD): indien een gezin behoefte heeft aan ondersteuning zal het in eerste instantie een beroep doen op het eigen informele netwerk van familie, vrienden en burens
- Tweede en derde cirkel rondom individu (ORANJE EN GEEL): een gezin gebruik maken van allerlei algemene en/of preventieve voorzieningen zoals scholen, kinderopvang, huisartsen, vroeg signalering, lichte ondersteuning, jeugdgezondheidszorg en het aanbod van (sport)verenigingen en buurtactiviteiten (feitelijk de vindplaatsen).
- Vierde cirkel (GROEN): indien de ondersteuningsbehoefte groter is dan het informele netwerk en de algemene voorzieningen het gezin kunnen bieden dan kan een gezin een beroep doen op de (gemeentelijke) collectieve voorzieningen voor opgroei-, en opvoedondersteuning. Deze voorzieningen zijn veelal toegankelijk via de algemene voorzieningen zoals schoolmaatschappelijk werk of de zorgconsulent 0-4 jaar. Deze professionals versterken het

pedagogisch klimaat van de algemene voorzieningen. Daarnaast zijn zij de toegangspoort tot zwaardere jeugdhulpverlening.

- Buitenste veld (BLAUW): Jeugdhulp

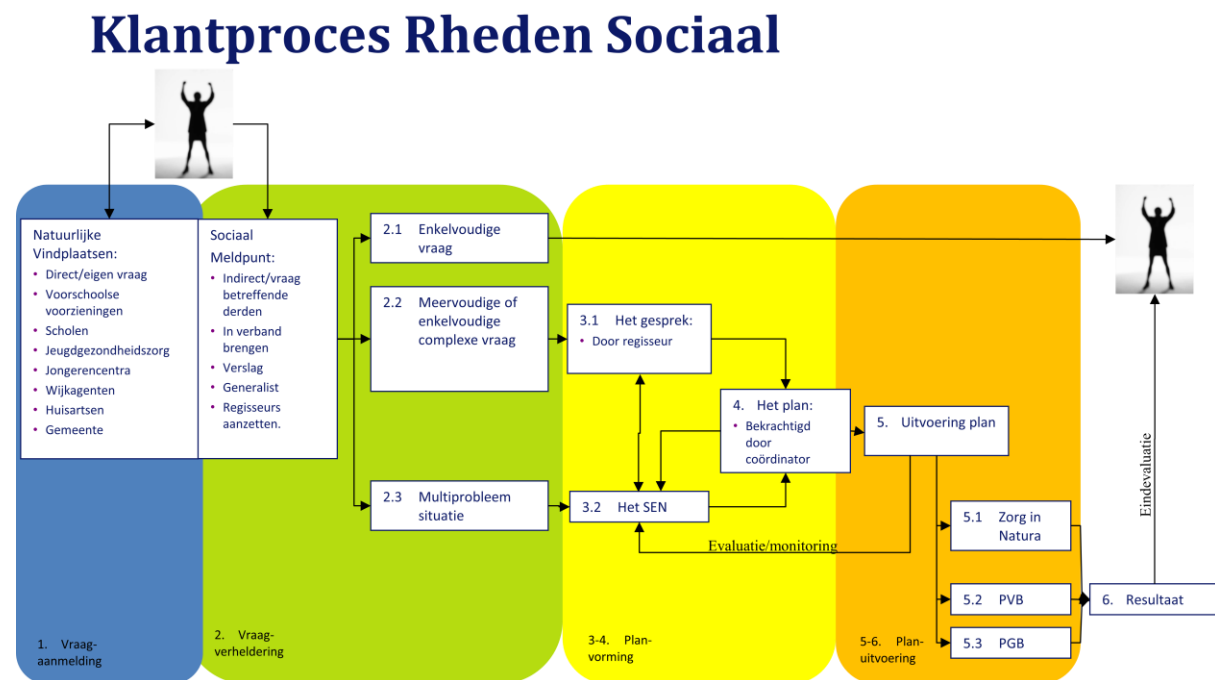
4.2 Uitvoeringsstructuur en instrumenten

Het “Klantproces Rheden Sociaal” is de structuur die wordt ingezet om de dienstverlening van de inwoners op het sociaal domein optimaal in te richten.

Daarvoor is een kader ontworpen en worden instrumenten ingezet zoals die in de Keuzenota zijn vastgelegd. Op die basis wordt ook de dienstverlening naar jeugd en ouders gerealiseerd met ruimte voor borging, enerzijds als het om specifieke opgroei en opvoedvragen gaat en anderzijds als de veiligheid van het kind in het geding is en gewaarborgd moet worden.

De onderstaande figuur geeft het integrale klantproces weer dat de basis is voor alle uitvoeringszaken in het sociale domein, inclusief dat rond de jeugdhulp.

Figuur 2: Klantproces Rheden Sociaal

4.3 Afspraken

Om de wettelijke opdracht en de lokale doelstellingen te kunnen realiseren worden voorbereidende maatregelen getroffen en afspraken gemaakt om in eerste instantie de transitie te realiseren en – daarna – de transformatie te borgen.

4.3.1 Afspraken over zorgcontinuïteit 2015 en 2016

a. Regionaal transitiearrangement (RTA)

Wij hebben ons samen met de regiogemeenten verplicht de continuïteit van zorg te borgen voor cliënten, die op 31 december 2014 al zorg krijgen of daarvoor een indicatie hebben.

Het door de regiogemeenten vastgestelde Regionaal transitiearrangement regio Arnhem (RTA) (oktober 2013) geeft een uitwerking van de wijze waarop dit gebeurt, samen met de samenwerkende gemeenten en zorgaanbieders:

- Wij realiseren de continuïteit van zorg voor 2015 en 2016.

- Wij zorgen dat jeugdigen die voor 1 januari 2015 zorg ontvangen, deze zorg in 2015 en 2016 ontvangen bij dezelfde aanbieder. Als de indicatie in 2015 afloopt, dan geldt de zorg continuïteit voor maximaal de duur van de indicatie. Voor de pleegzorg geldt geen maximale duur voor de continuïteit van zorg.
- Wij realiseren de infrastructuur om deze continuïteit van zorg in 2015 te bieden aan zittende en nieuwe cliënten tot aan 1 januari 2017.
- Wij nemen maatregelen tot het beperken van de frictiekosten.

b. Transformatie Agenda

De aanvullende Transformatie Agenda Jeugd (februari 2014) bevat een uitwerking van de volgende inhoudelijke thema's uit het RTA:

- vaststellen van beleid voor de langdurige zorg;
- kwantificering van de verschuiving van de budgetten van 2de/3de lijn naar 0 en 1ste lijn incl. monitoren;
- de monitoren van de transformatie en de ijkmomenten);
- wanneer er besluitvorming plaats vindt over de inkoop na 1 januari 2017;
- het ontwikkelen van een innovatiebudget met bijbehorende doelen, criteria, resultaten;
- concretisering van de afspraken over de toeleiding naar het lokale veld van de cliënten die eind 2014 nog in de vrijwillige hulpverlening zijn bij Bureau Jeugdzorg.

4.3.2 Afspraken overige toegangspoorten

Naast de lokale toegang zoals omschreven in het "klantproces Rheden Sociaal" (het klantproces sociaal domein), bepaalt de Jeugdwet dat de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist een zelfstandige verwijzfunctie hebben voor alle jeugdhulp. De gemeente heeft hierbij een leveringsplicht en is financieel verantwoordelijk.

Wij maken goede en werkbare afspraken met de overige toegangspoorten om onze visie en doelstellingen te versterken. Doel is een structurele afstemming in het kader van de sturing en regie op de zorg.

Wij zorgen voor een structuur voor de koppeling van de nieuwe huisartsenrol aan de nieuwe werkwijze binnen het Klantproces Rheden Sociaal en het verbinden van de rol van de huisartsen aan het gebiedsteam.

Wij zorgen voor duidelijkheid over de rol van de jeugdarts als onderdeel van de integrale vraaganalyse. De jeugdarts maakt immers al deel uit van de lokale preventieve structuur rond jeugdhulp.

4.3.3 Afspraken Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Samenwerking en afstemming met organisaties op gebied van gezondheidszorg en jeugdhulp is van belang. Ter versterking van deze samenwerking zorgen wij voor afstemming met afspraken over:

- Relatie jeugdhulp: de JGZ is onderdeel van de onderwijszorgstructuur (zorgteams en zorgadviesteams) en kan verbinden met het specialistische gebiedsteam. De jeugdarts is de verbindende schakel tussen huisartsen en het specialistische gebiedsteam. JGZ heeft een generalistische functie, kan kortdurende hulp bieden en indien nodig specialistische hulp inschakelen.
- Relatie gezondheidszorg: voor de huisartsen is de jeugdarts ook contactpersoon als er zorgen zijn om kinderen die het medische overstijgen. De JGZ heeft kennis van de sociale kaart en kan doorgeleiden of specialistische hulp inschakelen indien nodig.

4.3.4 Afspraken met de gecertificeerde instellingen en Raad voor Kinderbescherming

De dranghulpverlening in het vrijwillige kader en de maatregelen Jeugdbescherming (JB) en Jeugdreclassering (JR) worden uitgevoerd door gecertificeerde instellingen. Deze dienstverlening wordt regionaal georganiseerd en ingekocht. Als uitvloeisel van de afspraak dat voor 2015/2016 de huidige aanbieders –onder voorwaarden- in beginsel de zorg leveren, betekent dit dat Bureau

Jeugdzorg Gelderland en de Landelijk Werkende Instellingen (LWI's) voor deze periode de voorwaardelijke hulpverlening en de maatregelen JB en JR uitvoeren voor de regio Arnhem. Ook voor de uitvoering van de voorwaardelijke hulpverlening en de maatregelen JB en JR geldt dat in 2016 besloten wordt welke partij(en), en op welke wijze, dit gaan uitvoeren na 1 januari 2017. Aan BJZ Gelderland en de LWI's wordt gevraagd hierin actief mee te denken en met voorstellen te komen.

4.3.5 Afspraken Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK)

De regiogemeenten hebben een "Regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2015-2019" vastgesteld. Daarin is de samenhangende verantwoordelijkheid voor jeugdhulp en AMHK geborgd in het realiseren van een koppeling tussen het veiligheidsdomein en het sociale(zorg)domein.

De preventieve en vroegsignalering krijgt invulling in de gebiedsteams. Interventies in huishoudens in geval van huiselijk geweld worden afgestemd met de verschillende samenwerkingspartners in het Veiligheidshuis en/of AMHK. De uitvoering van interventies, herstel en nazorg vinden plaats in de lokale gebiedsteams waarbij het AMHK een adviserende rol vervult bij preventieve en levering van expertise.

4.3.6 Afspraken onderwijs

Het onderwijs is een belangrijke partner voor de gemeente op het gebied van preventie en signalering. Met de komst van Passend Onderwijs en de transitie van de jeugdhulp ontstaat er ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen. Van gemeenten en onderwijs wordt verwacht dat zij hierin samenwerken. Zowel op lokaal als regionaal niveau moeten gemeenten afspraken maken met scholen.

De gemeente Rozendaal zoekt op regionaal niveau afstemming met twee samenwerkingsverbanden: voor het primair onderwijs met regio Arnhem, voor het voortgezet onderwijs met regio Zutphen.

We maken afspraken over:

- Aansluiting passend onderwijs en Awbz/Wmo en Participatiewet, voornamelijk doelgroep 18+.
- Monitoren doorgaande ontwikkelijnen; PO-VO-MBO.
- Monitoren en aanpak van thuiszitters en schoolverzuim, ook in relatie met de ontwikkeling van het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) en de integratie van team Voortijdig SchoolVerlaten binnen het RBL.

Daarnaast zoeken we de verbindingen op lokaal niveau:

- gezamenlijke ondersteuningsarrangementen, zowel op school als in de thuissituatie;
- afstemming en (op termijn) mogelijk de integratie van onderwijs en zorgstructuren (schoolse ZAT's en gemeentelijke gebiedsteams). Een eerste aanzet is gemaakt door lokale afspraken over de inzet van schoolgericht maatschappelijk werk en de aansluiting JGZ op het onderwijs (zie hiervoor bij 4.3.3);
- indien nodig herzien we de faciliterende rol van de gemeente op het gebied van leerplicht, leerlingvervoer en onderwijshuisvesting.

4.3.7 Afspraken voorschoolse voorzieningen (0-4 jarigen)

De afgelopen jaren is ingezet op het vormgeven van doorgaande leer- én ontwikkelijnen van de voorschoolse voorzieningen naar het basisonderwijs. Dit is als volgt gebeurd:

- inzet van de zorgconsulent voor alle voorschoolse voorzieningen. Deze functie is vergelijkbaar met de inzet van schoolgericht maatschappelijk werk op PO en VO. Ook Peuterspeelzaal "De Eekhoorn" is hierbij aangesloten;
- de bovenschoolse Zorg-Advies-Teams (een verplichting van het onderwijs) zijn opgezet voor de leeftijdsgroep van 0-12 jaar, in plaats van de verplichte 4-12 jaar. De zorgconsulent is aangesloten op zowel het ZAT als de gebiedsteams.

4.3.8 Afspraken Veiligheidshuis

In het Veiligheidshuis stemmen samenwerkingspartners de aanpak af op het gebied van zorg en veiligheid. Dit is gericht op de volgende doelgroepen: veelplegers, ex-gedetineerden, risico-jongeren en jeugdige delinquenten en jeugdgroepen, huiselijk geweld en kindermishandeling, en personen of

huishoudens met ernstige multiproblematiek. In de meeste situaties is sprake van drang- en dwang aanpak. Ook jongeren die afkomstig zijn uit de gemeente Rozendaal kunnen in het Veiligheidshuis besproken worden.

Landelijk zijn de Veiligheidshuizen onderhevig aan een doorontwikkeling. Binnen de context van de decentralisering van de Jeugdzorg, de herinrichting van lokale overlegpartners en nationalisering van politie wordt gezocht naar een hernieuwde werkwijze. Met het Veiligheidshuis worden hierover in de loop van 2015 afspraken gemaakt.

4.3.9 Afspraken overgang 18 plus

In de Jeugdwet⁴ wordt een leeftijdsgrens van 18 jaar gehanteerd voor de verschillende vormen van jeugdhulp en de uitvoering van de jeugdbeschermingsmaatregelen die naar de gemeenten worden gedecentraliseerd. Voor jeugdreclassering en jeugdhulp die voortvloeien uit een strafrechtelijke beslissing geldt geen leeftijdsgrens.

De ontwikkeling van jongeren bereikt tussen 16 - 27 jaar een heel belangrijke fase. De jongeren gaan dan over naar zelfstandigheid en richting geven in hun leven. In deze periode raakt een aantal jongeren uit balans in hun leven, waardoor verschillende (dure) voorzieningen ingezet moeten worden. Wij zorgen dat een goede overdracht plaatsvindt zodra een jongere na zijn 18^e levensjaar in een ander wettelijk kader terecht komt. Wij beogen hiermee vooral de continuïteit van zorg en daarmee het welzijn van de jeugdige. We zien de periode tussen 16 - 27 jaar als een voorbereidingsperiode naar volwassenheid en hechten dus veel belang aan een zorgvuldige overgang tussen de verschillende wettelijke kaders, met als doel dat de jeugdige zelfstandig kan functioneren.

Alleen al daarom zijn ook de volgende leeftijden, na het 18^e levensjaar, belangrijk in relatie tot de wettelijke kaders:

- 21 jaar: de wettelijke verantwoordelijkheid van de ouders houdt op;
- 23 jaar : 1. Jeugdhulp kan tot maximaal het 23^e levensjaar doorlopen voor zover deze hulp niet onder een ander wettelijk kader valt en mits voldaan wordt aan de voorwaarden.
2. Ook de kwalificatieplicht loopt tot 23 jaar;
- 27: jaar conform Wet werk en bijstand vallen zij vanaf 27 jaar niet meer onder jongeren.

4.3.10 Afspraken over de toegang

De Jeugdwet en het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet beschrijven de minimale vereisten voor toegang tot de jeugdhulp. Maar hoe deze toegang er uit ziet, mag per gemeente verschillen.

Bij "toegang" gaat het om de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor:

- het treffen van voorzieningen op het gebied van jeugdhulp bij problemen met het opgroeien en opvoeden en psychische problemen en stoornissen, de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie;
- het op een laagdrempelige en herkenbare wijze advies geven over, en het bepalen en het inzetten van, de aangewezen vorm van jeugdhulp;
- de toegang tot het gedwongen kader en het organiseren van de uitvoering van de kindbeschermings- maatregelen en jeugdreclassering.

Wij organiseren de toegang van de jeugdhulp op lokaal niveau in het brede kader van het sociale domein via het Klantproces Rheden Sociaal. Wij zorgen voor de herkenbaarheid, toegankelijkheid en expertise voor jeugd en ouders en borgen de inzet en uitvoering van maatregelen rond de veiligheid van het kind.

Wij bieden, indien nodig, tegelijkertijd in de toegang ook jeugdhulp aan. In zo'n geval gelden hiervoor dezelfde kwaliteitseisen als voor de overige jeugdhulp, gecertificeerde instellingen en het AMHK.

⁴ art 1.1 definitie 'jeugdige'

Taken die met toegang te maken hebben worden uitgevoerd door professionals volgens de daaraan door de minister gestelde regels.

Wij nemen in de Verordening jeugdhulp op hoe wij die regels toepassen.

4.3.11 Afspraken over vrij toegankelijke en niet vrij toegankelijke jeugdhulp

De jeugdhulp zoals genoemd in de Jeugdwet bestaat uit vrij toegankelijke ondersteuning (algemene voorzieningen) en niet vrij toegankelijke jeugdhulp (individuele voorzieningen). Vrij toegankelijke ondersteuning is de preventieve opvoed- en opgroei-ondersteuning, waarvoor gemeenten op basis van de Wmo (prestatieveld 2) de verantwoordelijkheid al hebben. Vanaf 2015 is dit onderdeel ondergebracht in de Jeugdwet. Niet-vrij toegankelijke ondersteuning is de specialistische jeugdhulp die wordt geboden na toestemming via de het Klantproces Rheden Sociaal c.q. het gebiedsteam en een verwijzing door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts.

Wij leggen de regels daarvoor vast in de Verordening jeugdhulp.

4.3.12 Afspraken over calamiteiten

In het besef dat wij niet alles kunnen voorkómen, is het nodig om afspraken te maken over de zorg rond het optreden van calamiteiten⁵.

We spreken dan over het voorbereiden van de interne organisatie op de ontvangst van meldingen van calamiteiten en voor het maken van afspraken met jeugdhulpinstellingen (waar de gemeente, al dan niet regionaal, jeugdhulp heeft ingekocht) en gecertificeerde instellingen over het melden van en afstemmen over calamiteiten rond jongeren tot 18 jaar, en om deze afspraken vast te leggen.

Concreet gaat het om:

- afspraken over het melden van calamiteiten rond kinderen en jongeren tot 18 jaar;
- het delen van informatie en de afstemming over externe communicatie (richting gemeenteraad, media en inspectie).

Gemeente en jeugdhulpinstellingen kunnen hiermee goed voorbereid zijn op de (bestuurlijke) gevolgen van calamiteiten.

De gemeente werkt hierin nauw samen met de drie bij de Jeugdwet betrokken inspecties: de Inspectie Jeugdzorg (IJZ), de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) en de Inspectie Veiligheid en Justitie (IVenJ).

⁵ "niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, die betrekking heeft op de kwaliteit van de jeugdhulp en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een jeugdige of een ouder heeft geleid".

5 Hoe gaan we sturen?

De uitgangspunten voor sturing in het sociale domein zijn vastgelegd in de Keuzenota decentralisaties sociaal domein. Op basis daarvan hebben wij keuzes gemaakt uitgaande van het daarin beschreven nieuwe dienstverleningsconcept van de gemeente.

Deze keuzen betreffen het opleveren van benodigde stuurinformatie over:

- 5.1 Streefwaarden
- 5.2 Beleids- en procesinformatie
- 5.3 Toezicht
- 5.4 Kwaliteit
- 5.5 Monitoren

5.1 Streefwaarden

In de Keuzenota is een aantal streefwaarden opgenomen. Voor het gehele sociale domein hanteren we als streefwaarden: de klanttevredenheid, de mate waarin in arrangementen/plannen de inzet van vrijwilligerswerk is meegenomen en de financiële houdbaarheid.

Voor het onderdeel jeugd hanteren wij daarnaast de volgende specifieke streefwaarden:

- De veiligheid van het kind wordt gemeten aan het begin (Plan) en eind van een traject. Streefwaarde is, dat door de interventie de veiligheid op het gewenste (voor kind of rechter) ambitieniveau is gekomen.
- Het aantal kinderen dat in de eigen omgeving opgroeit, is na 2 jaar toegenomen
- In de fase 'Plan' en na het uitvoeren van het Plan vragen we kinderen (of hun vertegenwoordiger) in hoeverre ze (met de geboden ondersteuning of (vrijwillige) hulp) kunnen functioneren in hun eigen leefomgeving. Het streven is weer volledig functioneren. Dit wordt gemeten door monitoringsinstrumenten die aansluiten bij de beleving van jeugd en ouders.

In hoofdstuk 3 van deze nota zijn deze specifieke streefwaarden verwerkt en aangevuld met vijf nieuwe streefwaarden. Deze zijn afgestemd op de algemene uitgangspunten en doelstellingen: het toetsingskader. Deze acht streefwaarden vormen de basis voor sturing en voor de lokale jeugdmonitor die deel uitmaakt van de monitor voor het gehele sociale domein.

Landelijk wordt gewerkt aan een set van "outcomecriteria" die per 1 januari 2015 operationeel is: uitval, tevredenheid en doelrealisatie. Deze outcomecriteria worden gehanteerd als "maatschappelijke resultaten" in het verlengde van het toetsingskader.

5.2 Beleids- en procesinformatie

Wij willen aansluiten op de gemeentelijke monitor Sociaal Domein van de gemeente Rheden, die de basis vormt voor de monitoren vanuit het Rijk. Zodra op regionaal niveau een oplossing voor het leveren van stuurinformatie beschikbaar komt, zullen we hierop aansluiten.

Gemeenten en justitiële organisaties hebben andere verantwoordelijkheden bij de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Efficiënte en effectieve informatie-uitwisseling tussen betrokken partijen is daarbij cruciaal. Met Collectieve Opdracht Routeer Voorziening (CORV) wordt de berichtenstroom tussen gemeenten en partijen in de justitiële jeugdketen (onder meer politie en de Raad voor de Kinderbescherming) gedigitaliseerd en gestandaardiseerd.

Wij sluiten samen met de regiogemeenten hierop aan en mandateren de gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming: de rechtsopvolger van Bureau Jeugdzorg.

5.3. Toezicht

Toezicht op jeugdhulp kent twee belangrijke uitgangspunten:

- Het eerste is dat burgers (jongeren en ouders) er op mogen vertrouwen dat daar waar wettelijke kwaliteitseisen worden gesteld aan jeugdhulp, er ook controle plaatsvindt op de naleving van die voorschriften.

- Het tweede uitgangspunt is, dat het belangrijk is voor de uitvoerders (jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen) om te weten waarop zij gecontroleerd worden en welke gevolgen het niet naleven van de wet kan hebben.

De toezichttaak is belegd bij de rijksoverheid. Er is een Inspectie Jeugdzorg die een aantal wettelijke inspectietaken uitvoert. Deze inspectie stemt bij de vervulling van haar taak af met de behoeften van gemeenten.

Er is een landelijke afsprakenkader vastgesteld over de samenwerking tussen inspecties en gemeenten rond het toezicht op de wettelijke kwaliteitseisen die worden gesteld aan de jeugdhulpverleners en aan de gecertificeerde instellingen. Het betreft hier de wettelijke en professionele regels en eisen die als gevolg van de Jeugdwet gesteld worden aan de organisaties en aan de individuele professionals die, al dan niet in gezamenlijk verband of zelfstandig, deze zorg en hulp aanbieden, en aan de gecertificeerde instellingen die jeugdbescherming en jeugdreclassering aanbieden.

De afspraken sluiten aan op de eigenstandige verantwoordelijkheden en taken van de Inspectie Jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg, de Inspectie Veiligheid en Justitie, het Samenwerkend Toezicht Jeugd (waaronder de genoemde inspecties en de Inspectie van het Onderwijs en de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid), de gemeenten en het Rijk.

5.4 Kwaliteit

Naast de kwaliteitseisen voor jeugdhulpaanbieders gelden ook kwaliteitsbepalingen voor gemeenten. Hieronder vindt u een overzicht van relevante kwaliteitsbepalingen voor gemeenten:

- Gemeenten moeten een beleidsplan vaststellen en gewenste resultaten in het plan benoemen, waarbij men aangeeft hoe wordt gemeten, of de resultaten worden gehaald en welke outcomecriteria men hanteert. Voorliggende Nota jeugdhulp is het bedoelde beleidsplan.
- Bij aanbestedingen moet naast de prijs in ieder geval een criterium gelden dat betrekking heeft op kwaliteit en in het verlengde daarvan: het toepassen van de “norm voor verantwoorde werktoedeling”⁶. De regiogemeenten hebben dat vastgelegd in de “Regionale paragraaf verwerving en monitoring”.
- Gemeenten moeten cliëntervaringsonderzoek doen, dat wordt opgenomen in de monitor voor het sociale domein.

5.5 Monitoren

Over de monitoring zijn afspraken gemaakt in de Transformatie Agenda Jeugd wat betreft regionaal te verwerven voorzieningen. Gemeenten en zorgaanbieders willen de voortgang van de transformatie inzichtelijk maken en met elkaar volgen. Daarvoor zijn goede en betrouwbare indicatoren nodig die een beeld geven over hoe de transformatie er voor staat. Wij sluiten aan bij de landelijke monitor. Van belang is dat de indicatoren niet leiden tot een overmatige registratiedruk voor de zorgaanbieders. Zo mogelijk wordt aangesloten bij de al aanwezige systemen. De gemeenten en de zorgaanbieders kiezen de volgende indicatoren in de transformatie:

- cliënttevredenheid (met daarbij een onderscheid tussen cliënttevredenheid over de resultaten en de dienstverlening);
- gemiddelde prijs per cliënt;
- toe- of afname gebruik van de 2de lijn;
- effectiviteit van inzet (outcome);
- het aantal oplossingen in het eigen netwerk;
- tevredenheid van en tussen de professionals.

⁶ Jeugdhulpaanbieders moeten zich zo organiseren en voorzien zijn van kwalitatief en kwantitatief voldoende personeel, dat zij verantwoorde hulp kunnen bieden.

6 Randvoorwaarden

6.1 Financiën

Het budget jeugdhulp dat naar de gemeente toekomt in het totale budget sociaal domein bestaat uit verschillende historische componenten op basis van diverse wetten. Er was lang onduidelijkheid over de hoogte van de budgetten. De budgetten in het Sociale domein worden ontvangen in de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Deze worden opgenomen in de Gemeentebegroting. Voor de Jeugdhulp gaat het om de volgende bedragen (Bron: Septembercirculaire 2014).

Rozendaal ontvangt een "Decentralisatie-uitkering Jeugd" van € 215.482. De uitvoering van de Jeugdzorg wordt budgettair neutraal in de Begroting verwerkt.

De kosten voor de Jeugdzorg worden opgenomen bij het nieuwe product Jeugdzorg.

Voor individuele voorzieningen Jeugd inclusief jeugdreclassering en jeugdbescherming wordt € 71.827 in de Begroting 2015 opgenomen (1/3 van het totaal).

Voor algemene voorzieningen Jeugd € 143.655 (2/3 van het totaal).

Figuur 3: Budget jeugdhulp

	2015	2016	2017	2016
Jeugdhulp	215.482	211.236	204.998	204.979

6.2 Zorg: in natura of via een pgb

De Jeugdwet bevat een aantal specifieke voorwaarden rond de verstrekking van zorg (artikel 8).

Het kan hier gaan om zorg in natura (ZIN) of om een pgb (persoonsgebonden budget).

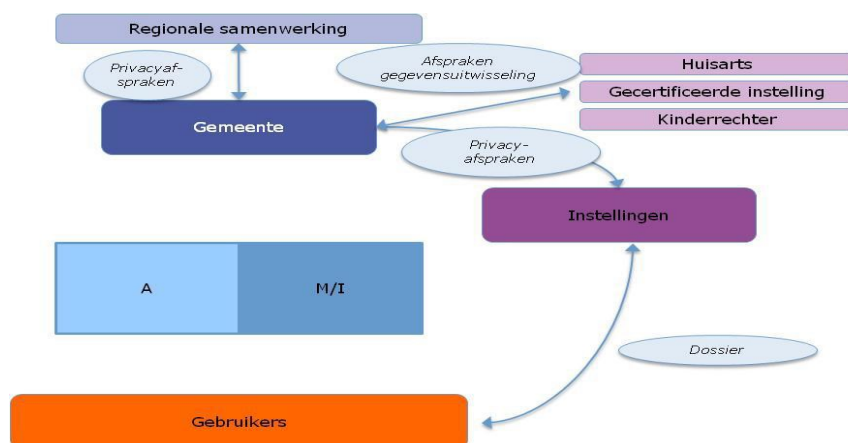
Met betrekking tot het pgb bepaalt de Jeugdwet dat, indien de jeugdige of zijn ouders dit wensen, het college hen een persoonsgebonden budget verstrekt, dat hen in staat stelt de jeugdhulp te betrekken die tot de individuele voorziening behoort van derden.

Daarbij is ook bepaald dat minderjarigen die een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering hebben gekregen, of jeugdigen die zijn opgenomen in een gesloten accommodatie met een machtiging, niet in aanmerking komen voor een pgb.

In onze verordening wordt geregeld onder welke voorwaarden een persoon aan wie zorg in natura wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken.

6.3 Privacy

Figuur 4: Toelichting afspraken rondom privacy

Bovenstaande figuur geeft de verhoudingen weer als het gaat om afspraken over privacy die wij ook in regionaal verband maken.

Om de doelstellingen succesvol te kunnen realiseren, moet de gemeente informatie kunnen delen tussen de verschillende domeinen.

Bij het ontwikkelen van een privacykader vormen de vragen en problemen vanuit de praktijk het uitgangspunt. Vaak worden deze geagendeerd door professionals die deel uitmaken van verschillende samenwerkingsverbanden en netwerken. Velen ervaren verschillen en onduidelijkheid in de interpretatie van privacy en dat belemmert een tijdige en adequate samenwerking tussen de disciplines. Daardoor stagneert de gewenste doortastende aanpak bijvoorbeeld bij ernstige overlast, criminaliteit, huiselijk geweld en kindermishandeling, recidivering, problemen met jeugdigen, bemoeizorg voor zorgmijders, multi-problematiek in gezinnen.

Het ontbreekt professionals aan een helder en eenduidig kader, waarbinnen ze, gesteund door hun organisatie, informatie kunnen en mogen delen.

Wij vinden het belangrijk te beschikken over een eenduidig en eenvoudig een handelingskader.

Momenteel wordt er met steun van het rijk een algemeen privacykader ontwikkeld.

Dit zien we als voorwaarde om slagvaardig te kunnen optreden. De noodzaak hiertoe is groot, omdat nu onvoldoende gebruik wordt gemaakt van de beschikbare informatie. Dwarsverbanden tussen zorg en veiligheid worden onvoldoende gelegd en ICT ondersteuning wordt omwille van privacy onvoldoende gebruikt. Er dient een gemeenschappelijke basis voor de diverse samenwerkingsverbanden en netwerken te ontstaan zoals, Veiligheidshuizen, AMHK, gebiedsteam. Gebruik hiervan zal niet vrijblijvend zijn, want afspraken tussen partijen moeten worden vastgelegd en dat deelnemers in de samenwerkingsverbanden en netwerken worden getraind en geoefend.

6.4 Participatie

Wij willen aan de wettelijke opdracht tot participatie (Jeugdwet) voldoen door een integrale aanpak op het gehele sociale domein, gezien de ontschotting van doelgroepen en beleid en een integrale uitvoeringsaanpak. In dit licht zijn wij ook voorstander van de samenvoeging van de Cliëntenraad WWB en de Wmo-raad.

6.5 Vertrouwenspersoon

In de Keuzenota sociale decentralisaties is een keuze gemaakt voor het instellen van een vertrouwenspersoon voor het gehele sociale domein met in achtneming van de bepalingen in de Jeugdwet.

6.6 Juridische aspecten

Het gaat hier vooral om juridische vormgeving van de uitvoering van de Jeugdwet i.c. deze beleidsnota, zoals de regionale samenwerking, gebiedsteams, toegang, verwerving (inkoop), privacy, rechtsbescherming.

Deze zaken regelen wij in samenwerking met de regiogemeenten dan wel samen met de gemeente Rheden, via de verdere uitwerking van de Keuzenota.

6.7 Communicatie

Communicatie is cruciaal in de uitvoering van de transitie en de transformatie, Voor de uitvoering van communicatie wordt regionaal en met de gemeente Rheden samengewerkt. Op de korte termijn ligt het accent op de communicatie naar de direct belanghebbenden: de burgers die door de decentralisaties geraakt worden.

6.8 Risico's

Er is rondom de transitie en de transformatie van de Jeugdhulp sprake van een aantal risico's.

- De ambities in dit beleidskader worden beperkt door een gelimiteerd budget gezien de vastgelegde verplichtingen: zorgcontinuïteit incl. persoonsgebonden budget, innovatie, uitvoeringskosten, inzet crisisdienst, AMHK, inrichting van de toegang en maatregelen gedwongen kader.

Na verloop van twee jaar – de looptijd van het Regionaal Transitie Arrangement - ontstaat meer ruimte voor een flexibele inzet van het budget.

- Het beschikbare budget jeugdhulp is deels een open einde financiering door de verplichting van uitvoering van rechterlijke maatregelen. Door in transformatieprocessen te investeren voorzien wij op termijn een afname.
- De transitie van de jeugdzorg is nieuw voor de gemeente; er is nog weinig ervaring waarop gebouwd kan worden.
- De geschetste keuzen zijn nieuw, dit betekent dat er risico's bestaan dat deze in de praktijk niet goed genoeg blijken te werken. Ten behoeve van een zo optimaal mogelijk uitvoering realiseren we een aantal zaken zoals versterking van vindplaatsen en de sociale gebiedsteams (de nieuwe naam voor de Sociaal Expert Netwerken).
- De ICT infrastructuur bestaat nog niet. Vooralsnog proberen we met bestaande technologie dit gat te overbruggen en regionale samenwerking te realiseren.
- Bestaande wetgeving inzake privacy beperkt het werken vanuit 1 plan.
- Sturing op basis van resultaten in het sociale domein en in dit geval de jeugdhulp is relatief nieuw; ook hier zal in de praktijk moeten worden bekeken of de sturing werkbaar is en de juiste resultaten oplevert.
- Regelgeving van de centrale overheid legt dwingende afspraken van de rijksoverheid op met zorgaanbieders zoals die rond zorgcontinuïteit en jeugdbescherming. Deze regels vanuit de centrale overheid beperken de bezuinigingsmogelijkheden.
- Regelgeving van de centrale overheid legt dwingende werkwijzen en extra voorschriften op zoals die rond kwaliteit, toezicht en informatie; hiertoe wordt de beleidsvrijheid van gemeenten beperkt, maar ook voorkomen dat gemeenten individuele regels daarvoor vaststellen en onaanvaardbare verschillen ontstaan voor cliënten.
- Deelname aan het regionale samenwerkingsverband beperkt de individuele keuzevrijheid van de gemeenten aan de andere kant wordt inkoopkennis gebruikt waardoor risico's weer voorkomen kunnen worden.
- Calamiteiten doen een beroep op adequate samenwerking op tal van niveaus. In geval van de jeugdhulp is dat een nieuw terrein waarop nog geen ervaring is opgedaan. Risico is dat de voorziene afspraken onvoldoende en/of niet op tijd gerealiseerd worden.

Bijlage 1

Lijst met afkortingen

AMHK	Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (nieuwe naam: "Veilig Thuis")
Awbz	Algemene wet bijzondere ziektekosten
BJZ	Bureau Jeugdzorg
CORV	Collectieve Opdracht Routeer Voorziening
JB	Jeugdbescherming
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JR	Jeugdreclassering
LWI	Landelijk Werkende Instelling
MBO	Middelbaar Beroeps Onderwijs
pgb	persoonsgebonden budget
PO	Primair Onderwijs
RTA	Regionaal Transitie Arrangement
VO	Voortgezet Onderwijs
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
ZAT	Zorg Advies Team

Bijlage 2

Verbindingen jeugdhulp binnen het jeugdbeleid en met andere beleidsterreinen binnen het sociale domein.

Deze bijlage vormt een uitwerking van paragraaf 2.3 uit de Nota Jeugdhulp.

Algemeen

Wij vinden het leggen van een aantal verbindingen een voorwaarde voor het kunnen slagen van de transitie en de transformatie van de jeugdzorg. Vooral rondom de preventieve activiteiten zijn er slimme verbindingen te leggen. Wij geven hier de essentie weer van onze visie op de specifieke verbindingen.

1. Jeugdbescherming en jeugdreclassering

Er zullen jeugdigen blijven die in hun veiligheid en ontwikkeling worden bedreigd en waarvan de ouders niet in staat zijn om met vrijwillige hulpverlening de bedreiging weg te nemen. Ook blijven er jeugdigen die vanwege crimineel gedrag gestraft worden en al dan niet na detentie door een jeugdreclasseringsmedewerker begeleid moeten worden.

Binnen het geheel van het jeugdterrein zijn de jeugdbescherming en de jeugdreclassering twee bijzondere taken. Deze taken worden vanwege het verplichtende karakter voor ouder en kind ook wel het gedwongen kader genoemd. Het doel van de kindbeschermingsmaatregelen is het opheffen van de bedreiging voor de veiligheid en ontwikkeling van het kind. Het opleggen daarvan betekent dat wordt ingegrepen in het privéleven van de jeugdige en zijn ouders. Dit ingrijpen dient met waarborgen omkleed te zijn. Die waarborgen zijn: proportionaliteit en subsidiariteit, rechtsgelijkheid, verbod van willekeur, rechtszekerheid en uniformiteit. Dit betekent onder meer dat een maatregel in principe feitelijk onderbouwd moet zijn en zorgvuldig voorbereid.

Deze beginselen gelden tevens voor de uitvoering van de jeugdreclassering. Het doel van begeleiding door de jeugdreclassering is het voorkomen van recidive en het realiseren van een gedragsverandering bij de betrokken jongere. Het jeugdstrafrecht houdt daarbij rekening met de eigen aard en ontwikkeling van de jeugdige. Dit komt onder andere tot uiting in de leeftijdsondergrens van 12 jaar, waaronder jeugdigen niet strafrechtelijk kunnen worden vervolgd. Ook wordt met de invoering van het wetsvoorstel adolescentenstrafrecht, toepassing van het jeugdstrafrecht mogelijk bij jeugdigen die ten tijde van het plegen van het delict 18 tot 23 jaar oud zijn.

Alleen de kinderrechter kan besluiten tot een kindbeschermingsmaatregel na zorgvuldige beoordeling door de raad voor de kindbescherming. En de uitvoering van deze maatregelen kan alleen gebeuren door gekwalificeerde instellingen (vanaf 2015 Gecertificeerde Instellingen genoemd). Het gedwongen kader beslaat thans ongeveer 10 procent van het totale budget dat in de jeugdzorg omgaat.

Door de bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid voor jeugdbescherming en jeugdreclassering bij de gemeente te beleggen, krijgt één bestuurslaag de regie op het zorgcontinuüm van vroeghulp, gedwongen kader en passende nazorg. Zorg, afgestemd op de jongere en diens omgeving komt daardoor gemakkelijker tot stand. Bovendien ligt in deze opzet de prikkel besloten voor ons om extra te investeren in preventie, vroeghulp en hulp tot zelfhulp. Dit komt de continuïteit en coördinatie van hulp aan kwetsbare gezinnen ten goede, en brengt het achterliggende doel dichterbij: het versterken van de eigen kracht van de jongere en van probleemoplossend vermogen van gezin en sociale omgeving.

Zorgprofessionals en zorginstellingen in het nieuwe jeugdstelsel dienen zich te verhouden tot een aantal belangrijke partners in de jeugdbeschermings- en jeugdstrafketen: de Raad voor de Kinderbescherming, politie en justitie, en het veiligheidshuis. Hierna wordt ingegaan op een aantal relevante aspecten in het kader van de jeugdbeschermings en jeugdstrafketen.

Raad voor de Kinderbescherming

De Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) is een onafhankelijk adviseur van de kinderrechter bij het verzoek tot een uithuisplaatsing. De taak van de RvdK is breed. De RvdK adviseert de rechter over gezag en omgang na scheiding en over straffen voor ontspoorde jongeren, voert de casusregie, coördineert taakstraffen voor jeugdigen en screent en adviseert bij pleegzorg, adoptie en afstamming. De gemeente en RvdK maken afspraken over samenwerking en afstemming. Het door beide partijen, de gemeente en RvdK, afgesproken protocol bevat deze afspraken.

Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling (AMHK)

Eenmaal per vier jaar stellen de centrumgemeenten hun beleid vast in de Regiovisie Aanpak geweld in huiselijke kring en kindermishandeling. In het regioplan wordt ingegaan op de preventie en aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in de regio. Dit plan is inmiddels vastgesteld.

2. Veiligheid

De regio kent een Veiligheidshuis. De belangrijke opgave van het Veiligheidshuis is te komen tot een goede gecombineerde zorg- en strafafhandeling van jeugdigen die in aanraking komen met de politie. De Raad voor de Kinderbescherming speelt een cruciale rol in het onderzoeken van de situatie van de jeugdige. Naast de jeugdreclassering wordt het zorgaanbod ingevuld door een brede waaier aan interventies. Reclassering (incl. jeugdreclassering) participeert in het veiligheidshuis, waardoor de lijnen tussen het Veiligheidshuis en jeugdreclassering bij elkaar komen. Daarnaast wordt een verbinding worden gelegd met de lokale toegang.

3. Passend onderwijs

De Wet Passend onderwijs is gebaseerd op dezelfde uitgangspunten als de Jeugdwet. Passend onderwijs moet naadloos aansluiten op passende jeugdhulp: de gemeente is verantwoordelijk voor passende jeugdhulp, het onderwijs is dat voor `passend onderwijs`.

In beide wetten is vastgelegd dat gemeenten en onderwijs onderling hun plannen moeten afstemmen door middel van Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO). Om beide transities tot een succes te maken is echter meer nodig dan een formeel verankerd OOGO over de plannen. Naast een structurele wijziging in financiering en bestuurlijke verantwoordelijkheid is de invoering van passend onderwijs ook een transformatie op inhoudelijk vlak. Hierin bestaat een aansluiting met de uitgangspunten uit de Jeugdwet namelijk op de volgende punten:

- Onderwijs/ondersteuningsbehoefte van de jeugdige staat centraal.
- Zo thuisnabij mogelijk onderwijs/ondersteuning.
- Van indiceren naar arrangeren, maatwerk.
- Normaliseren, leren omgaan met verschillen.
- Samenwerking op regionaal niveau.

Deze gedeelde uitgangspunten geven gemeenten en onderwijs de mogelijkheid elkaar te versterken in hun opdracht. Enerzijds kan het onderwijs de gemeente versterken door zich medeverantwoordelijk te voelen voor vroegsignalering van problematiek bij hun leerlingen en te fungeren als een van de toegangspoorten tot de jeugdhulp (vindplaats). De gemeente ondersteunt het onderwijs hierin door onder andere de inzet van schoolmaatschappelijk werk en de jeugd in de onderwijszorgstructuur te faciliteren. Anderzijds mag het onderwijs van de gemeente verwachten dat voor problemen die een oorzaak hebben buiten het klaslokaal, snel en dichtbij ondersteuning wordt geregeld zodat wordt voorkomen dat jeugdigen langdurig thuis komen te zitten of voortijdig de school verlaten.

4. Leerplicht

De leerplichtambtenaar speelt een belangrijke rol in het nieuwe jeugdstelsel. Als handhaver van de leerplichtwet, zet hij daartoe verschillende instrumenten in, oplopend in zwaarte. De signalerende en preventieve taak krijgt in het nieuwe stelsel een grotere rol. De inzet van leerplicht in het lokale zorgstelsel wordt verder uitgewerkt.

5. Voorschoolse voorzieningen (0-4 jarigen)

Kinderdagopvang en peuterspeelzalen zijn, net als scholen, vertrouwde plaatsen voor jeugdigen en hun gezinnen. Een groot deel van de jonge kinderen komt regelmatig (één of meerdere keren per week) op de opvang of peuterspeelzaal. Deze voorzieningen zijn daarom belangrijke partners van de gemeente in het brede jeugdstelsel. Ze vervullen een preventieve functie en de pedagogisch medewerkers op de voorzieningen hebben een belangrijke signalerende functie. Waar nodig kunnen zij, of ouders, een beroep doen op de zorgconsulent. De zorgconsulent is aangesloten op de SEN's en biedt, indien nodig, toegang tot ondersteuning.

6. Jeugdgezondheidszorg

Op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg) heeft de gemeente de taak om zorg te dragen voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg (JGZ). De JGZ heeft als doel het bevorderen, beschermen en beveiligen van de gezondheid en de lichamelijke, cognitieve en psychosociale ontwikkeling van kinderen en jongeren. De JGZ werkt vanuit een sociaal-medische invalshoek, is populatiegericht en preventief en dient daarom alle kinderen in beeld te hebben. De JGZ is werkzaam op een van de belangrijkste werk- en vindplaatsen: het onderwijs. In deze rol kan zij vanuit haar brede sociaal-medische expertise een signalerende functie vervullen en een brugfunctie innemen tussen het onderwijs en de (lichte en zware) ondersteuning die vanuit de zorgaanbieders wordt geboden. De JGZ is belangrijke partner in de preventieve aanpak als het gaat om het geven van informatie en advies, begeleiding en toeleiding naar zorg. Met uitleg en advies kan de JGZ ontzorgen en normaliseren en een invloed hebben op de pedagogische gemeenschap. Hierdoor kan worden voorkomen dat te snel wordt doorverwezen naar zware specialistische zorg. Anderzijds kan worden voorkomen dat problemen ten onrechte niet worden behandeld, waardoor in een later stadium juist een extra beroep op gespecialiseerde zorg moet worden gedaan.

De Jeugdarts heeft een zelfstandige verwijfsfunctie naar alle jeugdhulp en maakt al deel uit van het lokale jeugdnetwerk.

7. Gezondheidszorg algemeen

Was de preventieve JGZ al een gemeentelijke verantwoordelijkheid, de jeugdwet voegt daar de gezondheidszorg voor jeugdigen aan toe. De zorgverzekeringswet bekostigt de overige gezondheidszorgtaken, als fysiotherapie, dieetadvies, logopedie, huisartsenzorg, verloskunde, kraamzorg en ziekenhuiszorg, ook als het om jeugdigen gaat. Over de raakvlakken tussen de gezondheidszorg en de zorg voor jeugd binnen het nieuwe jeugdstelsel maken we in 2014 afspraken met uitvoerders en zorgverzekeraars.

8. Wmo

De nieuwe Wmo 2015 gaat uit van het centrale principe van ondersteuning participatie van inwoners vanuit zoals wij dat in de gemeente "samenredzaamheid" noemen.

De gemeente krijgt de opdracht voor alle inwoners. Functies die overgeheveld worden vanuit de AWBZ zoals extramurale begeleiding, kortdurend verblijf en een deel van de persoonlijke verzorging komen voor zover deze betrekking hebben op jeugdigen tot 18 jaar en hun ouders te vallen onder de Jeugdwet. De beleidstaken rondom het oprichten van een Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK) vallen onder de nieuwe Wmo 2015.

De voorzieningen die in het lopende beleidsplan Wmo onder prestatieveld 2 zijn opgenomen zijn vanaf 2015 onderdeel van de Jeugdwet en aldus van deze Jeugdnota. Dit om een betere aansluiting tussen preventieve ondersteuning en jeugdhulp te bewerkstelligen.

Ouders en jeugd maken vaak los van gebruik van voorzieningen die, als zij op elkaar worden afgestemd vanuit het principe '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur' effectiever en efficiënter kunnen worden ingezet.

9. Participatiewet

Raakvlakken tussen jeugd en de Participatiewet zien we zowel in beleid als uitvoering. In beide domeinen gaan we uit van samenredzaamheid en de eigen mogelijkheden van onze inwoners. De gemeente speelt een ondersteunende rol en oplossingen worden aangepast op de persoonlijke situatie

en ondersteuningsbehoefte van een inwoner (maatwerk). Bovendien kan een inkomensvoorziening of ondersteuning bij (het vinden van) werk op grond van de Participatiewet voor zowel ouder als kind bijdragen aan een veilige, kansrijke omgeving waarin jeugdigen hun talenten kunnen ontwikkelen. In sommige situaties is het hebben van werk en/of een inkomen een voorwaarde om verder te kunnen werken aan een duurzame oplossing waarin het gezin weer zelfstandig functioneert. In de uitvoering werken we op het gebied van jeugd, werk en inkomen bovendien nauw samen in het Sociaal Expert Netwerk.

10. Sociaal Domein algemeen

Het sociaal domein omvat alle maatschappelijke aspecten van het gemeentelijk beleid. Deze vormen de basis voor het sociale beleid zoals in de Sociale visie en de Kadernota sociaal domein is vastgelegd. Binnen het sociaal domein gaat het om de ondersteuning van inwoners in hun eigen sociale context. Vanwege de overlap in doelgroepen en problematiek, is het van groot belang keuzes binnen de Jeugd in onderlinge samenhang met de andere domeinen te maken.

De decentralisaties binnen het sociale domein hebben een aantal gemeenschappelijke kenmerken en doelen die zijn uitgewerkt in de Kadernota (visie, kaders en uitgangspunten) en de Keuzenota (kaders voor de uitvoering).

Bijlage 3

Aantallen Jeugd

1. Aantallen kinderen en jongeren per 1 januari 2014

		in %
0- 4 jaar	55	3,7
5-12 jaar	182	12,1
13-18 jaar	123	8,2
19-24 jaar	58	3,9
0-22	359	23,9
Rozendaal totaal	1502	100

2. Zorg voor de jeugd in 2012

Aantallen jongeren met een vorm van Jeugdhulp

Bron: informatie t.b.v. Regionaal Transitie Arrangement Jeugd

I. Aantal unieke cliënten per zorgvorm

		in %	Regio Arnhem
1. Bureau Jeugdzorg	Rozendaal		
	3	0,07	4143
2. Jeugd- en opvoedhulp	2	0,07	3070
3. Jeugd -(L)VG	2	0,14	1380
4. Jeugd – GGZ	10	0,2	5015
Totaal	17	0,12	13608

II: Uitsplitsing naar zorgvorm (*):

1. Bureau Jeugdzorg	3
Toeleiding hulp (toegang)	3
2. Jeugd- en opvoedhulp	2
Jeugdhulp met indicatie	1
Verblijf pleegzorg	1
3. Jeugd - (L)VG	2
Zorg thuis voor jeugd met een beperking:	
gespecialiseerde behandeling en begeleiding voor j-lvb en ernstige gedragsproblematiek	1
Overig ambulante woonbegeleiding/beschermd wonen	1
4. Jeugd-GGZ	13

Diagnostiek	6
Kortdurende behandeling (ambulant)	1
Langdurige zorg (ambulant)	5
Overig	1

(*) Het gaat hier om de som van het aantal cliënten per zorgvorm. Er kan per cliënt sprake zijn van meer zorgvormen. Dit is het geval bij de Jeugd-GGZ.

3. Aantallen 2012 Uitgesplitst naar PGB en Zorg in Natura (*)

(*) Bron Vektis. Het betreft Awbz-zorg

ZIN	1
Pgb	7 (**)
Uitsplitsing Pgb	
extramuraal: begeleiding in groepsverband	5
extramuraal: begeleiding individueel	5
extramuraal: persoonlijke verzorging	4
extramuraal: verblijf tijdelijk	1
intramuraal: verblijf langdurig	1

(**) zie toelichting hierboven